

#85

UJHÁZI Péter

UJHÁZI PÉTER (1940)

Munka | Work, 1990

Olaj, gipsz, farost | Oil, cast on wood-fibre, 60 x 79,5
Jelezve középen lent | Signed bottom center: Ujházi 1990

Kezdő ár | Starting price: 980 000 Ft / 2 722 EUR
Becsérték: 1 500 000 - 2 000 000 Ft
Estimated value: 4 167 - 5 556 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| Szölke László gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Ujházi Péter: „Hányattatunk”,
Vaszary Képtár Kaposvár, 2012. január 20. - március 10.
| Publikus magánügyek -
A 90-es évek művészete magyarországi magángyűjteményekben,
MűvészetMalom Szentendre, 2019. március 29. - augusztus 12.
| A Szölke-gyűjtemény,
MANK Galéria, Szentendre, 2020. október 28. - november 22.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Nagy T. Katalin: Ujházi Péter - Munkák I. 1966-2010. 324. műtárgy
| Wehner Tibor: Szölke-gyűjtemény. Festmény, grafika, szobor, érem.
MűvészetMalom, Szentendre, 2019, 396.

1. Ujházi Péter Palotai utcai emlék című tárgy-kollázs előtt, 1980-as évek közepe

Ujházi Péternek, Nagy T. Katalin művészettörténésszel együttműködve, két kötetes „catalogue raisonné”-ja jelent meg 2011-ben, amely az addigi - ám korántsem lezárult - életmű rendszerezésére tett kísérletet képes dokumentáció kíséretében. Már a könyvek vastagsága jelzik, hogy mekkora vállalkozás mind alkotói, mind történeti oldalról a katalógizálás, hiszen Ujházi temérdek műfajban kipróbálja magát, számtalan anyaggal kísérletezik (pl. festészet, grafika, szobrászat, kollázs, kerámia, asszablázs, művészkönyvek, hulladék feldolgozó művészet). Egyaránt készít kis- és nagyméretű, grafikus és festői

(pl. Nadapi-sorozat), figurális és absztrakt, elbeszélő jellegű műveket és konkrét objekteteket (pl. Doboz-képek). Mégis, a heterogén életmű ellenére, Ujházi alkotásain körvonalazódik egy sajátos világ, egy olyan egyéni mitológia, amely összefogja őket gondolatilag. Ennek centrumában az ember áll: műveit apró figurák és tárgyak lepik el, amelyek éppen méretük, kicsinységük vagy grandiózusságuk (ld. Zöld démon kerámia), levegősségük vagy épp zsúfoltságuk folytán is emberi drámákat jelenítenek meg. Hiánya egyaránt magát az embert feltételezi, ott van az anyagban, a látszólag önkényesen összeválogatott

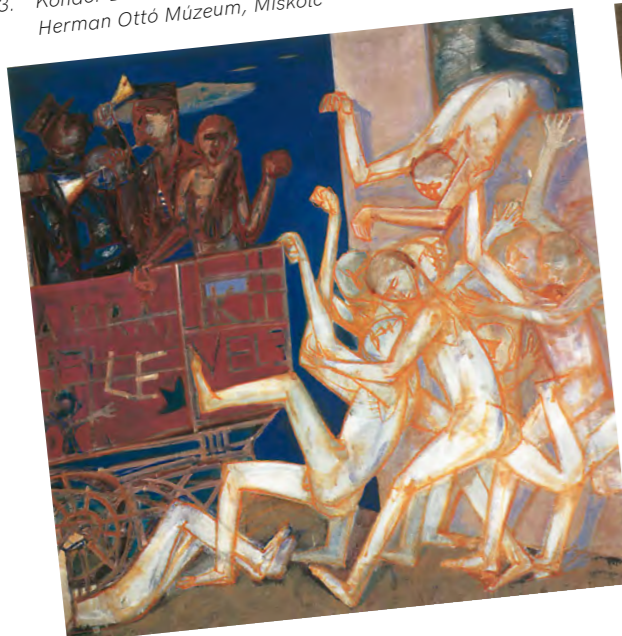
tárgyakban, a szöszölésekben, amely során ezek a művek létrejönnek. Ujházi Bernáth-tanítvány volt, de a hatvanas évek közepén végző főiskolásként, már látszólag nem érinti meg, sem a mestere nevével összekötött (lírikus) látványfestészet, sem az akkoriban kibontakozó neoavantgárd hullám. Persze csak látszólag, elég az előbb említett nadapi lombkép-sorozat impresszionisztikus tájnaplói, vagy a céljukat vesztett kacatokkal teli doboz-képeket felhozni ellenérvként. Festészetét gyakran illetik a grafikus jelzővel, akárcsak a rézkarc király Kondor Béláét. A vonal mindkettő művészetében kitüntetett strukturális elem, és előadásmódjukat, az expresszivitás

mellett, a megformálás látszólagos primitívizmusa jellemzi. Mindkettőjük elbeszélő jellegű festészetében egyszerre íródik a történelem és a mindennapok krónikája. Motivumviláguk pedig számos hasonlóság van, pl.: labirintusok, tornyok, létrák, szövevényes szerkezetek között apró, küzdő emberek, bogarak vagy szárnyas alakok. Az 1990-ben készült *Munká-n Ujvári* a teret megbontja, az egyiptomi falképekhez hasonlóan kiteríti, figuráit ezzel sajátos viszonyrendszerbe állítva. A képen egyszerre több irányból történik, a nagy volumenű és nagy erőforrásokat igénylő építkezés, amely feltehetően egészen céltalan, hiszen csak

lépcsőszerű építmények készülnek, melyek soha sem fognak összetalálkozni. Így a kép középpontja centrifugális erőként szívja magába a kép három sarkából érkező örvénylő motívumokat. A különböző méretű sematikus emberek különféle feladatokat végeznek a szállítástól a kőfejtésen és kőhordáson át a lépcsőfokok megformálásáig. Negatívjuk is látszik: a jobbsó sarokban egy lovasé, alul középen pedig egy kutyás (?) ember körvonala tűnik fel. Ujvári a farostalap színét meghagyja, erre pakolja a sűrű és száraz terrakotta és fehér színű festéket, amelyek egyenetlensége a házfalak repedéseire, vakolat-lepergéseire emlékeztetnek.

FÖLDES LÉNA

3. Kondor Béla: *Forradalom*, 1959
Herman Ottó Múzeum, Miskolc

3. Kondor Béla: *Házak*, 1959,
Ferenczy Múzeum, Szentendre

